

4.05.23
DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W LUBLINIE

Odp.: - 31.05.2023
- 28.02.2023

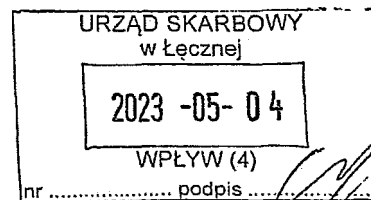
Lublin, 28 kwietnia 2023 roku

UNP:

Sprawa: Kontrola planowa w trybie
zwykłym

Znak sprawy:

Kontakt: Dział Kontroli Wewnętrznej - IWW
Tel. 81
e-mail: iww.ias.lublin@mf.gov.pl

Egz. Nr 1

Pan
Marcin Urban
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Łęcznej
Al. Jana Pawła II 95
21-010 Łęczna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz § 11 ust. 1 pkt 1 zarządzenia Nr 68/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 5 maja 2017 r. w sprawie przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz w Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej, zawierające ustalenia dokonane w trakcie kontroli planowej przeprowadzonej w trybie zwykłym

w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej
Al. Jana Pawła II 95, 21-010 Łęczna

przez zespół kontrolerów w składzie:

1. – koordynator kontroli
- 2.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

w dniach od 28 grudnia 2022 r. do 28 lutego 2023 r. (kontrola w trybie zdalnym)

w zakresie:

„Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami”

Okres objęty kontrolą: 1.01.2021 r. – 30.11.2022 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym, mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem.

Stan zatrudnienia w jednostce kontrolowanej.

Według stanu na 1.01.2021 r. Urząd Skarbowy w Łęcznej posiadał 39 etatów z § 4020 (*korpus służby cywilnej*), nie posiadał żadnego etatu z § 4010 (*poza korpusem służby cywilnej*).

Według stanu na 30.11.2022 r. wyżej wymieniony Urząd posiadał 39 etatów z § 4020, nie posiadał żadnego etatu z § 4010.

Kontrolowana jednostka zaliczana jest do grupy małych urzędów skarbowych.

[dowód: akta kontroli str. 34]

Kierownictwo jednostki kontrolowanej.

Kierującym kontrolowaną jednostką w okresie objętym kontrolą był:

1. do 31.01.2022 r. – Pan Adam Zdunek, powołany na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łęcznej od 27.07.2009 r.;
2. od 1.02.2022 r. do chwili obecnej – Pan Marcin Urban, powołany 1.02.2022 r. na stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łęcznej.

[dowód: akta kontroli str. 34]

Kontrole instytucjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej w zakresie odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami.

W latach 2018 - 2022 nie były prowadzone w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej kontrole zewnętrzne (IAS, MF, NIK) we wskazanym wyżej obszarze.

[dowód: akta kontroli str. 28]

Skargi i wnioski dotyczące kontrolowanego obszaru.

W latach 2018 - 2022 nie były składane w Urzędzie skargi i wnioski w trybie Działu VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego² (dalej: K.p.a.), dotyczące obszaru objętego kontrolą.

[dowód: akta kontroli str. 28]

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy o kontroli w administracji rządowej oraz „Standardy kontroli w administracji rządowej” z 31 sierpnia 2017 r., opracowane przez Departament Kontroli i Nadzoru Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.

Ustalono, co następuje:

1. Organizacja pracy i uregulowania wewnętrzne dotyczące badanego obszaru.

W okresie objętym kontrolą, w Urzędzie Skarbowym w łącznej zadania w zakresie opodatkowania przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami (PPR) realizowały następujące komórki:

- Referat Obsługi Bezpośredniej (SOB) – komórką do 15.05.2022 r. kierował
, od 16.05.2022 r. - . Bezpośredni nadzór nad pracą Referatu sprawował do 31.01.2022 r. Pan Adam Zdunek – Naczelnik Urzędu, zaś od 1.02.2022 r. Pan Marcin Urban – Naczelnik Urzędu.

W zakresie spraw objętych kontrolą, pracownicy komórki SOB wprowadzają akty notarialne do systemów informatycznych (CZM³, CRCM⁴) oraz odnotowują wskazania kontrolne w systemie CRCM;

- do 30.06.2022 r. Referat Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych (SPV), a od 1.07.2022 r. – po zmianach organizacyjnych wprowadzonych Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie nr 43/2022 z 22 czerwca 2022 r. – Referat Postępowania Podatkowego i Kontroli Podatkowej (SPO) – wymienionymi komórkami kierowała

Bezpośredni nadzór nad ich pracą sprawował do 31.01.2022 r. Pan Adam Zdunek – Naczelnik Urzędu, zaś od 1.02.2022 r. Pan Marcin Urban – Naczelnik Urzędu.

W zakresie spraw objętych kontrolą, komórka SPO (do 1.07.2022 r. SPV) dokonuje czynności sprawdzających w celu stwierdzenia prawidłowości opodatkowania sprzedaży nieruchomości oraz spełnienia warunków do skorzystania ze zwolnienia. Do zadań komórki należy również weryfikacja ponoszonych wydatków na cele mieszkaniowe, ustalanie obowiązku złożenia zeznania PIT-39, wzywanie do niezłożonych zeznań, a także prowadzenie postępowań podatkowych w tym zakresie. Pracownicy tej komórki badają także właściwość miejscową Urzędu. W przypadku uznania Naczelnika Urzędu Skarbowego w łącznej za niewłaściwego do podejmowania czynności w sprawie, przekazują informację PPR do urzędu skarbowego właściwego dla zbywcy.

W okresie objętym kontrolą czynności z zakresu odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami realizowane były przez 3 - 4 pracowników komórki SPO (do 1.07.2022 r. SPV), wykonujących jednocześnie inne zadania wynikające z zakresu powierzonych im obowiązków.

W okresie od 1.01.2021 r. do 30.11.2022 r. współpraca komórek w zakresie dotyczącym odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami przedstawiała się następująco:

Rejestracją aktów notarialnych, które wpłynęły do Urzędu zajmował się referat SOB. Do czasu wdrożenia aplikacji CRCM, akty notarialne ewidencjonowano w systemie CZM, zakładając do nich sprawy w ewidencji PPR, gdy z ich treści wynikało, że dotyczą odpłatnego

³ CZM – program Czynności Majątkowe.

⁴ CRCM – program Centralny Rejestr Czynności Majątkowych.

zbycia nieruchomości przed upływem pięciu lat. Sprawy z PPR rozpatrywała komórka postępowań podatkowych.

Po wdrożeniu aplikacji CRCM, zarejestrowaniu w niej aktu notarialnego i stwierdzeniu, że pracownik SOB zaznaczał na akcie notarialnym wskazania kontrolne, dalsza jego obróbka (założenie sprawy i dalsza analiza) następowała w referacie SPO (do 1.07.2022 r. SPV).

Na podstawie wydruków z ewidencji spraw z CZM (a obecnie wskazań kontrolnych z CRCM) założonych przez pracowników komórki SOB oraz wygenerowanych w systemie PoltaxPlus raportów ze złożonych zeznań PIT-39, kierownik komórki SPO (do 1.07.2022 r. SPV) przydzielał sprawy na poszczególnych pracowników, celem przeprowadzenia przez nich czynności sprawdzających oraz ewentualnego wszczęcia postępowania podatkowego. Po zakończeniu, sprawy były ewidencjonowane w aplikacji Biblioteka Akt, zamykane w CZM i CRCM, a także w wewnętrznym rejestrze prowadzonym w komórce.

[dowód: akta kontroli str. 30-31]

W okresie od 1.01.2021 r. do 30.11.2022 r. w zakresie dotyczącym odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z tymi nieruchomościami nie obowiązywały w Urzędzie Skarbowym w łącznej wewnętrznej regulacje dotyczące wyłącznie tego obszaru. W toku podejmowanych czynności, pracownicy Urzędu kierowali się przepisami ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa⁵ oraz „Wytycznymi do czynności sprawdzających” z września 2021 r., opracowanymi przez Ministerstwo Finansów.

[dowód: akta kontroli str. 30]

W zakresie „Organizacji pracy i uregulowań wewnętrznych dotyczących badanego obszaru”, działanie Urzędu oceniono pozytywnie.

2. Działania w zakresie obsługi informacji dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych.

Przed rokiem 2021, informacje z zakresu PPR ewidencjonowano w Urzędzie Skarbowym w łącznej w systemie CZM. Rejestracji aktów notarialnych dokonywała komórka SOB, zakładając do nich sprawę w przypadku gdy z treści aktu wynikało, że dotyczy odpłatnego zbycia nieruchomości przed upływem pięciu lat. Następnie tak założone sprawy prowadziła komórka postępowań podatkowych.

Od 2021 r. informacje dla celów PPR są ewidencjonowane przez komórkę SOB w aplikacji CRCM, gdzie oprócz samego aktu notarialnego - w przypadku gdy akt dotyczy odpłatnego zbycia nieruchomości przed upływem pięciu lat - nanoszone są również wskazania kontrolne. Na podstawie tych wskazań oraz wygenerowanych w PoltaxPlus raportów ze złożonych zeznań PIT-39, dalsza obsługa informacji następuje w komórce SPO (do 1.07.2022 r. SPV), gdzie zakładane są do nich sprawy, prowadzona jest wewnętrzna ewidencja oraz następuje zamykanie w systemach spraw już zakończonych.

[dowód: akta kontroli str. 30]

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.

Wpływ spraw z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej w okresie od 1.01.2016 r. do 30.11.2022 r., przedstawiał się następująco:

- 2016 r. – 229 spraw,
- 2017 r. – 220 spraw,
- 2018 r. – 332 sprawy,
- 2019 r. – 297 spraw,
- 2020 r. – 274 sprawy,
- 2021 r. – 246 spraw,
- 2022 r. (do 30.11) – 122 sprawy.

[dowód: akta kontroli str. 33]

Z powyższych danych wynika, że wpływ spraw z zakresu PPR w latach 2016 – 2022 kształtował się w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej na poziomie 200-300 spraw rocznie, z tendencją spadkową poczynając od roku 2019.

Ilość spraw z zakresu PPR, załatwionych w kontrolowanej jednostce w latach 2016 – 2022 kształtowała się następująco:

- w 2016 r. załatwiono 386 spraw,
- w 2017 r. załatwiono 367 spraw,
- w 2018 r. załatwiono 246 spraw,
- w 2019 r. załatwiono 255 sprawy,
- w 2020 r. załatwiono 136 spraw,
- w 2021 r. załatwiono 189 spraw,
- w 2022 r. (do 30.11) załatwiono 72 sprawy.

[dowód: akta kontroli str. 60]

W ostatnich 3 latach znacząco zmniejszyła się w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej liczba załatwionych spraw z zakresu PPR. W 2020 i 2021 r. załatwiono odpowiednio 136 i 189 spraw z PPR. W 2022 r. (do 30.11.) załatwiono 72 sprawy. W latach 2016-2019 liczba załatwionych spraw z PPR była większa i wynosiła od 246 do 386 spraw rocznie. Świadczy to o znaczącym spadku w kontrolowanej jednostce dynamiki w załatwianiu spraw w zakresie opodatkowania przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami.

Efektom zmniejszenia się liczby załatwionych spraw z PPR w ostatnich latach, jest wzrost ilości spraw pozostających do załatwienia, w tym spraw zagrożonych przedawnieniem oraz spraw już przedawnionych.

Mając powyższe na uwadze, dynamikę działania Urzędu Skarbowego w Łęcznej w zakresie weryfikacji wskazanych wyżej spraw należy uznać za niewystarczającą.

Z informacji przekazanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łęcznej wynika, że w latach 2018 - 2022 w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej przeprowadzono w zakresie PPR następującą

liczbę czynności sprawdzających:

- w 2018 r. – 246 czynności sprawdzających,
- w 2019 r. – 255 czynności sprawdzających,
- w 2020 r. – 136 czynności sprawdzających,
- w 2021 r. – 189 czynności sprawdzających,
- w 2022 r. (do 28.12) – 92 czynności sprawdzające.

W 2020 r. odnotowano 47% spadek ilości przeprowadzonych czynności sprawdzających w sprawach PPR w stosunku do roku 2019 r. Po okresowym wzroście w roku 2021, w roku 2022 ponownie odnotowano znaczny (51% w stosunku do roku 2021) spadek ilości przeprowadzonych czynności sprawdzających.

[dowód: akta kontroli str. 56]

Efektem przeprowadzonych w latach 2018-2022 (do 28.12.2022 r.) czynności sprawdzających w zakresie PPR były uszczuplenia, które wyniosły:

- w 2018 r. – 61 950 zł,
- w 2019 r. – 21 230 zł,
- w 2020 r. – 183 482 zł,
- w 2021 r. – 22 081 zł,
- w 2022 r. (do 28.12) – 30 125 zł.

[dowód: akta kontroli str. 56]

W powyższym okresie (2018-2022) do Urzędu Skarbowego w łącznej złożono 861 zeznań rocznych PIT-39, z czego:

- w 2018 r. – 187 zeznań,
- w 2019 r. – 227 zeznań,
- w 2020 r. – 127 zeznań,
- w 2021 r. – 135 zeznań,
- w 2022 r. – 185 zeznań.

[dowód: akta kontroli str. 56]

W okresie od 1.01.2018 r. do 28.12.2022 r. Urząd wydał w zakresie PPR łącznie 10 decyzji, w tym:

- w 2018 r. – 3 decyzje,
- w 2019 r. – 1 decyzja,
- w 2020 r. – 3 decyzje,
- w 2021 r. – 1 decyzja,
- w 2022 r. (do 28.11) 2 decyzje.

[dowód: akta kontroli str. 56]

Łączna kwota zobowiązań podatkowych określona w tych decyzjach wyniosła 148 665 zł (kwota uszczuplenia: 148 665 zł) z czego:

- w 2018 r. – 10 486 zł (uszczuplenie: 10 486 zł),
- w 2019 r. – 15 835 zł (uszczuplenie: 15 835 zł),
- w 2020 – 48 569 zł (uszczuplenie: 48 569 zł),
- w 2021 r. – 30 265 zł (uszczuplenie: 30 265 zł),
- w 2022 r. – 43 510 zł (uszczuplenie: 43 510 zł).

[dowód: akta kontroli str. 57]

W zakresie poprawności i terminowości ewidencjonowania informacji o odpłatnym zbyciu nieruchomości, kontrolą objęto 35 informacji, dotyczących zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami (Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego).

[dowód: akta kontroli str. 79-227]

W toku kontroli badano terminowość ewidencjonowania danych w programie „Czynności Majątkowe” (CZM) i „Centralnym Rejestrze Czynności Majątkowych” (CRCM) oraz terminowość i poprawność zakładania spraw PPR, a po 1 stycznia 2021 r. zadań PPR.

Na 35 skontrolowanych informacji, 20 (nr w CRCM: 17636166 (poz. 5 Załącznika nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego), 17646562 (poz. 6), 17599143 (poz. 7), 17603894 (poz. 9), 17646196 (poz. 10), 17595376 (poz. 11), 17646459 (poz. 15), 17593346 (poz. 16), 17601004 (poz. 18), 17627500 (poz. 19), 17600999 (poz. 20), 17594603 (poz. 21), 17646379 (poz. 22), 17646195 (poz. 23), 17602128 (poz. 26), 17596111 (poz. 27), 17638516 (poz. 29), 17636812 (poz. 31), 17596553 (poz. 32) oraz 17601530 (poz. 33)) zostało zaewidencjonowanych w systemie z opóźnieniem, wynoszącym odpowiednio: 172, 125, 247, 76, 77, 59, 74 i 77, 62, 76, 59, 81, 76, 81, 74, 114, 49, 142, 102 i 65 dni, co uznano za uchybienie.

[dowód: akta kontroli str. 87-92, 98-105, 114-117, 122-153, 168-203, 207-209, 212-218]

Kontrola niniejszego zagadnienia wykazała ponadto opóźnienia w zakładaniu spraw/zadań w zakresie PPR. Na 35 zbadanych informacji, 6 (nr w CRCM: 17640712 (poz. 4), 17646562 (poz. 6), 17599143 (poz. 7), 17595376 (poz. 11), 17642064 (poz. 12) oraz 17635952 (poz. 14)), założono w ewidencji PPR z opóźnieniem, które wynosiło odpowiednio: 125, 534, 116, 94, 148 i 155 dni, co uznano za uchybienie.

[dowód: akta kontroli str. 85-86, 89-92, 104-107, 112-113]

Działanie Urzędu Skarbowego w łącznej w zakresie obsługi informacji dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

3. Prawidłowość załatwiania spraw w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, przychodów (dochodów) z odpłatnego zbycia nieruchomości.

W badanym obszarze, kontrolą objęto 35 informacji, dotyczących zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami przed upływem 5 lat (Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego).

[dowód: akta kontroli str. 79-227]

W informacjach poddanych kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. W przypadku 3 informacji (nr w CRCM: 17636166 (poz. 5 Załącznika nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego), 17638516 (poz. 29) oraz 17596553 (poz. 32)), nie zweryfikowano zeznania PIT-39 za 2018 r. złożonego przez podatnika, pomimo upływu terminu (3 lata – do 31.12.2021 r.) na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 87-88, 207-209, 215-216, 53-55]

2. W przypadku informacji nr 17602128 (poz. 26), nie zweryfikowano zeznania PIT-39 za 2017 r. złożonego przez jednego ze zbywców nieruchomości, pomimo upływu terminu (2 lata – do 31.12.2019 r.) na wydatkowanie przez niego na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 168-200, 54]

3. W przypadku 2 informacji (nr w CRCM: 17606443 (poz. 8) oraz 17637445 (poz. 15)), weryfikację zeznania PIT-39 złożonego przez zbywcę za 2016 r., przeprowadzono ze znacznym opóźnieniem. Termin na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia upłynął 31.12.2018 r. Weryfikacja zeznania PIT-39 została przeprowadzona odpowiednio 5.12.2022 r. oraz 28.04.2022 r., tj. na 26 i 247 dni przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 93-97, 110-111, 243-256, 300-308, 55]

4. W przypadku informacji nr 17629471 (poz. 25), weryfikację zeznania PIT-39 złożonego przez zbywcę za 2014 r., przeprowadzono ze znacznym opóźnieniem. Termin na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości upłynął 31.12.2016 r., natomiast weryfikacja zeznania PIT-39 została przeprowadzona 13.09.2019 r., tj. na 109 dni przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 163-167, 54]

5. W przypadku 5 informacji (nr w CRCM: 17635952 (poz. 16), 17646459 (poz. 17), 17593346 (poz. 18), 17599869 (poz. 24) oraz 17602128 (poz. 26)), weryfikację zeznań

PIT-39 złożonych przez zbywców za 2017 r., przeprowadzono ze znacznym opóźnieniem. Termin na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości upłynął w tych sprawach 31.12.2019 r. Weryfikacja zeznań PIT-39 została przeprowadzona w listopadzie 2022 r., tj. na 13 miesięcy przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 112-117, 154-162, 168-200, 257-273, 55-56]

6. W przypadku 5 informacji (nr w CRCM: 17635549 (poz. 2), 17599351 (poz. 3), 17640712 (poz. 4), 17636812 (poz. 31) oraz 17598328 (poz. 34)), w których sprzedający nie złożyli zeznania PIT-39 za 2018 r., Urząd do dnia rozpoczęcia kontroli nie podjął żadnych działań w zakresie niezłożonych zeznań. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 81-86, 212-214, 219-221, 54-55]

7. W przypadku informacji nr 17599143 (poz. 7), w której sprzedający nie złożył zeznania PIT-39 za 2016 r., organ podatkowy do końca terminu przedawnienia (31.12.2022 r.) nie podjął żadnych działań w zakresie niezłożonego zeznania. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 91-92, 274-278, 55]

8. W przypadku 12 informacji (nr w CRCM: 17603894 (poz. 9), 17646196 (poz. 10), 17646196 (poz. 11), 17595376 (poz. 12), 17642064 (poz. 13), 17642064 (poz. 14), 17601004 (poz. 18), 17627500 (poz. 19), 17600999 (poz. 20), 17594603 (poz. 21), 17646379 (poz. 22) oraz 17646195 (poz. 23)), dla których w dniu wpływu informacji do kontrolowanej jednostki, właściwy miejscowo był inny organ podatkowy, informacje przesłano zgodnie z właściwością miejscową po upływie ponad 3 lat od daty ich wpływu do Urzędu. Termin przedawnienia ewentualnego zobowiązania podatkowego w PPR (lub doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania) w tych sprawach upływa 31.12.2023 r.

[dowód: akta kontroli str. 98-109, 122-153, 279-286, 54-55]

9. W przypadku 3 informacji (nr w CRCM: 17603766 (poz. 1), 17598041 (poz. 28) oraz 17638516 (poz. 29)), dla których w dniu wpływu informacji do kontrolowanej jednostki właściwy miejscowo był inny organ podatkowy, do dnia rozpoczęcia kontroli nie przesłano informacji zgodnie z właściwością miejscową. Termin przedawnienia ewentualnego zobowiązania podatkowego w PPR (lub doręczenia decyzji ustalającej wysokość tego zobowiązania) w tych sprawach upływa 31.12.2024 r.

[dowód: akta kontroli str. 79-80, 204-209, 287-291, 54-55]

Późne przekazywanie innym organom podatkowym informacji o odpłatnym zbyciu nieruchomości może przyczynić się do przedawnienia ewentualnego zobowiązania podatkowego. W wyniku późnego otrzymania tych informacji, organy te mogą bowiem nie być w stanie przeprowadzić czynności sprawdzających, wszcząć postępowania podatkowego

oraz wydać decyzji w takim terminie, by możliwe było rozpatrzenie ewentualnych odwołań przez organ odwoławczy przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego.

Opisane w punkcie 8 i 9 działanie kontrolowanej jednostki należy uznać za nieprawidłowe.

10. W przypadku informacji nr 17646562 (poz. 6), błędnie zakwalifikowano sprawę jako PPR. Nieruchomość została sprzedana w ramach prowadzonej przez sprzedającego działalności gospodarczej. Pomimo upływu 31.12.2021 r. terminu przedawnienia, sprawa ta nie została zweryfikowana. Powyższe stanowi nieprawidłowość.

[dowód: akta kontroli str. 89-90, 292-299, 55]

Wyjaśnienia złożone do wskazanych wyżej ustaleń (pkt 1-10), przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w łącznej przy piśmie z 16.02.2023 r. nr _____, pozostają bez wpływu na ustalenia kontroli.

[dowód: akta kontroli str. 53-59]

Uwzględniając skalę stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości badany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

4. Terminowość załatwiania spraw w zakresie wywiązywania się podatników z obowiązków dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych.

Z wyjaśnień z 9.01.2023 r. oraz informacji w zakresie spraw z PPR za lata 2016 – 2022, przekazanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w łącznej, Pana Marcina Urbana wynika, że w kontrolowanej jednostce na dzień rozpoczęcia kontroli:

- stwierdzono 100 niezakończonych spraw z PPR, dla których termin przedawnienia upływa z końcem 2023 r.⁶,
- stwierdzono 327 niezakończonych spraw z PPR, dla których termin przedawnienia upływa z końcem 2024 r.⁷,
- stwierdzono 294 niezakończone sprawy z PPR, dla których termin przedawnienia upływa z końcem 2025 r.⁸

[dowód: akta kontroli str. 28-33]

Wolne od podatku PIT są dochody z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli uzyskane przychody z tego tytułu przeznaczone zostaną na własne cele mieszkaniowe. W przypadku zbycia dokonanego w 2017 r., okres wydatkowania uzyskanego dochodu wynosił 2 lata licząc od końca roku podatkowego, w którym uzyskany został przychód

⁶ Sprawy, w których odpłatne zbycie nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami przed upływem 5 lat od dnia nabycia nastąpiło w 2017 r.

⁷ Sprawy, w których odpłatne zbycie nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami przed upływem 5 lat od dnia nabycia nastąpiło w 2018 r.

⁸ Sprawy, w których odpłatne zbycie nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami przed upływem 5 lat od dnia nabycia nastąpiło w 2019 r.

i kończył się dla tych spraw 31.12.2019 r. Koniec terminu na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości lub prawa majątkowego w 2018 r. został określony na 31.12.2021 r.⁹

Uwzględniając powyższe, wszystkie 100 niezakończonych spraw, dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych w 2017 r. powinno być już przedmiotem weryfikacji. Przy załatwianiu spraw z PPR należy również mieć na uwadze termin ich przedawnienia. Zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W związku z tym, że termin płatności podatku upływa 30 kwietnia roku następującego po roku, w którym nastąpiło odpłatne zbycie, pięcioletni okres przedawnienia rozpoczyna swój bieg z końcem tego roku, w którym upływa termin płatności podatku¹⁰.

Osobnym tematem pozostają sprawy już przedawnione. Na podstawie wykonanego w trakcie kontroli (25.01.2023 r.) raportu „Raport zadań (spraw) prowadzonych w okresie – CRCM Centralny rejestr czynności majątkowych”¹¹ stwierdzono w kontrolowanej jednostce 63 niezafatwione sprawy z PPR, dla których upłynął już termin przedawnienia (tj. sprawy, w których odpłatne zbycie nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami przed upływem 5 lat od dnia nabycia nastąpiło w roku 2016 lub w latach wcześniejszych).

[dowód: akta kontroli str. 228-235]

Z wyjaśnień złożonych w tym zakresie przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łęcznej, Pana Marcina Urbana przy piśmie z 16.02.2023 r. wynika, że istotny wpływ na opóźnienie w weryfikacji spraw miało duże obciążenie pracą w komórce SPO (do 1.07.2022 r. SPV) oraz trudna sytuacja kadrowa tych komórek, wynikająca z dużej rotacji pracowników, długotrwałych nieobecności spowodowanych urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi, a także rotacją osób zatrudnionych na zastępstwo osób nieobecnych, które z racji braku doświadczenia wymagały wzmożonego nadzoru i czasu na wdrożenie się w obszar zadań z zakresu PPR. W związku z powyższym, załatwiane były w pierwszej kolejności najstarsze sprawy z PPR – wg złożonych wyjaśnień, w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej aktualnie przeprowadzane są czynności analityczne związane z odpłatnym zbyciem nieruchomości w roku 2017, po których zakończeniu podjęte zostaną czynności obejmujące swym zakresem sprzedaż nieruchomości w roku 2018 i dalszych.

Ze wspomnianych wyżej 63 spraw przedawnionych na dzień 25.01.2023 r. – według złożonych wyjaśnień – do 16.02.2023 r. zamknięto w systemie CRCM 18 spraw, w przypadku których czynności analityczne zostały przeprowadzone przed 31.12.2022 r., a jedynie nie dokonano ich formalnego zamknięcia w systemie. Opóźnienie w realizacji pozostałych 45 spraw przedawnionych Naczelnik Urzędu Skarbowego w Łęcznej wyjaśnia – podobnie jak

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie przedłużenia terminu na wydatkowanie na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego w 2018 r. z odpłatnego zbycia nieruchomości lub prawa majątkowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2368).

¹⁰ Art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 poz. 2651 z późn. zm.).

¹¹ Kryteria raportu: data dokonania czynności od 1.01.2009 r. do 31.12.2016 r., obszar zadania PPR, status zadania – w toku, jednostka – Urząd Skarbowy w Łęcznej, pracownik – wszyscy.

w przypadku innych opóźnień – dużym obciążeniem pracą oraz trudną sytuacją kadrową w komórkach SPO/SPV.

W uzupełnieniu złożonych wyjaśnień Naczelnik Urzędu Skarbowego w Łęcznej poinformował o trwających pracach nad stworzeniem procedury postępowania w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości, mającej docelowo wyeliminować niepożądane sytuacje w postaci znacznych opóźnień w weryfikacji spraw lub ich przedawnianiu się.

[dowód: akta kontroli str. 53-57]

Wyjaśnienia te przyjęto, niemniej jednak nie mają one wpływu na ustalenia kontroli.

Z uwagi na opóźnienia w załatwianiu spraw z zakresu PPR oraz stwierdzonymi przypadkami przedawnienia się 45 takich spraw, badany obszar oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Przy ocenie tego obszaru, kontrolujący wzięli pod uwagę wymiar finansowy stwierdzonych nieprawidłowości. Nie załatwianie spraw z PPR przed upływem terminu przedawnienia, może wywoływać negatywne skutki finansowe dla budżetu w postaci potencjalnego braku wpływu zobowiązań podatkowych z PPR.

5. Kontrole funkcjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej w latach 2021 – 2022 w komórkach organizacyjnych realizujących zadania objęte kontrolą.

Obowiązek sprawowania kontroli funkcjonalnej wynika z „Instrukcji w sprawie sprawowania kontroli funkcjonalnej wykonywanej w ramach nadzoru służbowego przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Izbie Administracji Skarbowej w Lublinie, urzędach skarbowych województwa lubelskiego oraz Lubelskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Białej Podlaskiej” (dalej: Instrukcja), wprowadzonej zarządzeniem Nr 91/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 7 lipca 2017 r. z późn. zm. oraz zarządzeniem Nr 79/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 20 sierpnia 2021 r.

Zgodnie § 4 ust. 4 wyżej wymienionej Instrukcji, kontrolę funkcjonalną, obejmującą swoim zakresem bieżące wykonywanie działań, przeprowadza się nie rzadziej niż raz na pół roku, w terminach do 30 czerwca i 31 grudnia.

Jak wynika z wyjaśnień zawartych w piśmie z 9.01.2023 r. nr _____ oraz przesłanych dodatkowo przy piśmie z 16.02.2023 r. nr _____ i 22.02.2023 r. nr _____ w komórkach realizujących w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej zadania z zakresu PPR, tj. SPO (do 1.07.2022 r. SPV) oraz SOB, prowadzono w latach 2021 – 2022 kontrole funkcjonalne (wg poniższego zestawienia), które obejmowały swym zakresem bieżące wykonywanie zadań, przy czym żadna z kontroli funkcjonalnych przeprowadzonych w tym okresie nie dotyczyła badanego obszaru:

Rok 2021

- *Terminowość i prawidłowość prowadzenia postępowania wszczętego na wniosek – podatek od towarów i usług – mechanizm podzielonej płatności (SPV)*
- *Prawidłowość i terminowość załatwiania spraw wszczynanych na wniosek podatnika – czas pomiędzy wpływem wniosku a zakończeniem postępowania podatkowego (SPV)*
- *Postępowanie z wnioskami o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach złożonymi online za pośrednictwem e-usługi na biznes.gov.pl (SOB)*
- *Terminowość i prawidłowość wykonywania czynności związanych z obsługą dokumentów w aplikacji SPED (SOB)*

Rok 2022

- *Terminowość i prawidłowość prowadzenia postępowania wszczętego na wniosek – podatek dochodowy od osób fizycznych, działy specjalne produkcji rolnej. (SPV)*
- *Prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT. (SPV)*
- *Wydawanie zaświadczeń w sprawie darowizny zwolnionej od podatku na podstawie art. 4a ustawy o podatku od spadków i darowizn. (SOB)*
- *Prawidłowość wprowadzenia do POLTAX kwoty na przekazanie 1% podatku należnego na rzecz OPP wykazanej w złożonych przez podatników zeznaniach PIT-37 za 2021 rok. (SOB)*
- *Prawidłowość prowadzenia postępowań podatkowych w zakresie podatków majątkowych. (SPO)*

W toku powyższych kontroli uchybień i nieprawidłowości nie stwierdzono. Każda z tych kontroli, została udokumentowana na formularzu „Informacja o przeprowadzonej kontroli funkcjonalnej”, stanowiącym załącznik nr 1 do wyżej wymienionej Instrukcji.

[dowód: akta kontroli str. 30, 58, 62-78]

W zakresie realizacji obowiązku sprawowania kontroli funkcjonalnej uchybień oraz nieprawidłowości nie stwierdzono, wobec czego działanie Urzędu w badanym obszarze oceniono **pozytywnie**.

6. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta oraz zakresu, przyczyn i skutków stwierdzonych nieprawidłowości.

Działania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Na powyższą ocenę złożyły się następujące oceny cząstkowe poszczególnych kontrolowanych zagadnień:

- ocena pozytywna w zakresie: „Organizacja pracy i uregulowania wewnętrzne dotyczące badanego obszaru”;

- ocena pozytywna z uchybieniami w zakresie: „Działania w zakresie obsługi informacji dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych”;
- ocena pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie: „Prawidłowość załatwiania spraw w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, przychodów (dochodów) z odpłatnego zbycia nieruchomości”;
- ocena pozytywna z nieprawidłowościami w zakresie: „Terminowość załatwiania spraw w zakresie wywiązywania się podatników z obowiązków dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych”;
- ocena pozytywną w zakresie: „Kontrole funkcjonalne przeprowadzone w Urzędzie Skarbowym w Łęcznej w latach 2021 – 2022 w komórkach organizacyjnych, realizujących zadania objęte kontrolą”.

Oceny kontrolowanego obszaru dokonano na badanej próbie, w oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe oraz udzielone wyjaśnienia z uwzględnieniem kryterium legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

W toku przedmiotowej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- ewidencjonowanie z opóźnieniem spraw z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych związanych z nieruchomościami (PPR) w przeznaczonych do tego systemach;
- brak lub podejmowanie z opóźnieniem działań w zakresie niezłożonych w terminie zeznań PIT-39;
- nie przysyłanie lub przysyłanie ze znacznym opóźnieniem informacji dotyczących odpłatnego zbycia nieruchomości zgodnie z właściwością miejscową innym organom;
- brak weryfikacji zeznań PIT-39, pomimo upływu terminu na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami;
- przedawnienie 45 spraw z PPR, co ewentualnie mogło narazić budżet państwa na uszczuplenie dochodów z tytułu przedawnionych należności podatkowych;
- niską dynamikę prowadzonych czynności sprawdzających z zakresu PPR, a tym samym wzrost ilości spraw pozostających do załatwienia, łącznie z przedawnianiem się niektórych spraw.

Projekt wystąpienia pokontrolnego z 10.03.2023 r. nr _____ Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie przekazał przy piśmie z 14.03.2023 r. nr _____, doręczonym jednostce kontrolowanej 17.03.2023 r.

Pismem z 23.03.2023 r. nr _____ Pan Naczelnik poinformował, że nie wnosi zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z 10.03.2023 r. nr _____, w związku z czym wystąpienie pokontrolne obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego (art. 46 ust. 1 ww. ustawy).

Projekt wystąpienia pokontrolnego Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie przekazał również byłemu kierownikowi jednostki kontrolowanej, Panu Adamowi Zdunkowi,

przy piśmie z 14.03.2023 r. nr

(data doręczenia 16.03.2023 r.).

W przysługującym terminie – stosownie do art. 39 ust. 2 powołanej na wstępie ustawy o kontroli w administracji rządowej – były kierownik kontrolowanej jednostki nie skorzystał z prawa do złożenia pisemnego oświadczenia, odnoszącego się do stwierdzonych w toku kontroli nieprawidłowości.

Uwzględniając dokonane w toku kontroli ustalenia, w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych – **zalecam:**

1. Dokonywać weryfikacji zeznań podatkowych PIT-39 niezwłocznie po upływie terminu na wydatkowanie przez podatnika na własne cele mieszkaniowe przychodu, uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami;
2. Podejmować bez zbędnej zwłoki działania w zakresie niezłożonych w terminie zeznań podatkowych PIT-39;
3. Przesyłać na bieżąco, zgodnie z właściwością miejscową, innym organom podatkowym informacje dotyczące odpłatnego zbycia przed upływem 5 lat nieruchomości lub praw majątkowych związanych z nieruchomościami;
4. Zintensyfikować działania mające na celu zmniejszenie ilości spraw pozostających do załatwienia z zakresu podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości (PPR), z uwzględnieniem upływu terminu przedawnienia potencjalnego zobowiązania podatkowego;
5. Terminowo i prawidłowo ewidencjonować zadania z zakresu PPR w przeznaczonej do tego aplikacji.

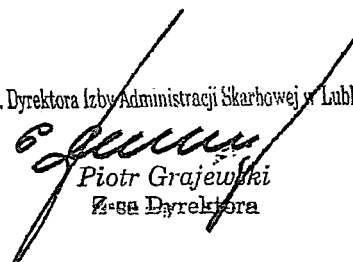
Przekazując powyższe zalecenia wyznaczam termin na złożenie informacji o ich wykonaniu, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich ewentualnego niepodjęcia **do 31.05.2023 r.**

Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zawartym w piśmie z 4.09.2014 r. nr CP12/012/1/TBC/14/80252RD, przekazanym przy piśmie Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z 16.09.2014 r. nr KW/070-0020/14/27806, polecam przekazać informację o rezultatach wdrożonych zaleceń **do 28.02.2024 r.**

Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego.

Załącznik nr 1 do Wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie

Piotr Grajewski
Zast. Dyrektora

W dokumencie ograniczono informacje na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2011 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 902).

Przekazujący anonimizację:

Główny specjalista

Mirosław Czapla

Urząd Skarbowy w Łęcznej

Data wyłączenia:

26. MAR. 2025